

AÐALSKIPULAG REYKJAVÍKUR 2010-2030

Nýr kirkjugarður í Reykjavík

Staðarval kirkjugarðs. Úlfarsfell eða Geldinganes
Tímabundin losun ómengaðs jarðvegs

Verkefnislýsing skipulagsgerðar og umhverfismats

Lögð fram sbr. 1. mgr. 30. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 og lög nr. 105/2006 um umhverfismat áætlana

Reykjavíkurborg
Umhverfis og skipulagsvið

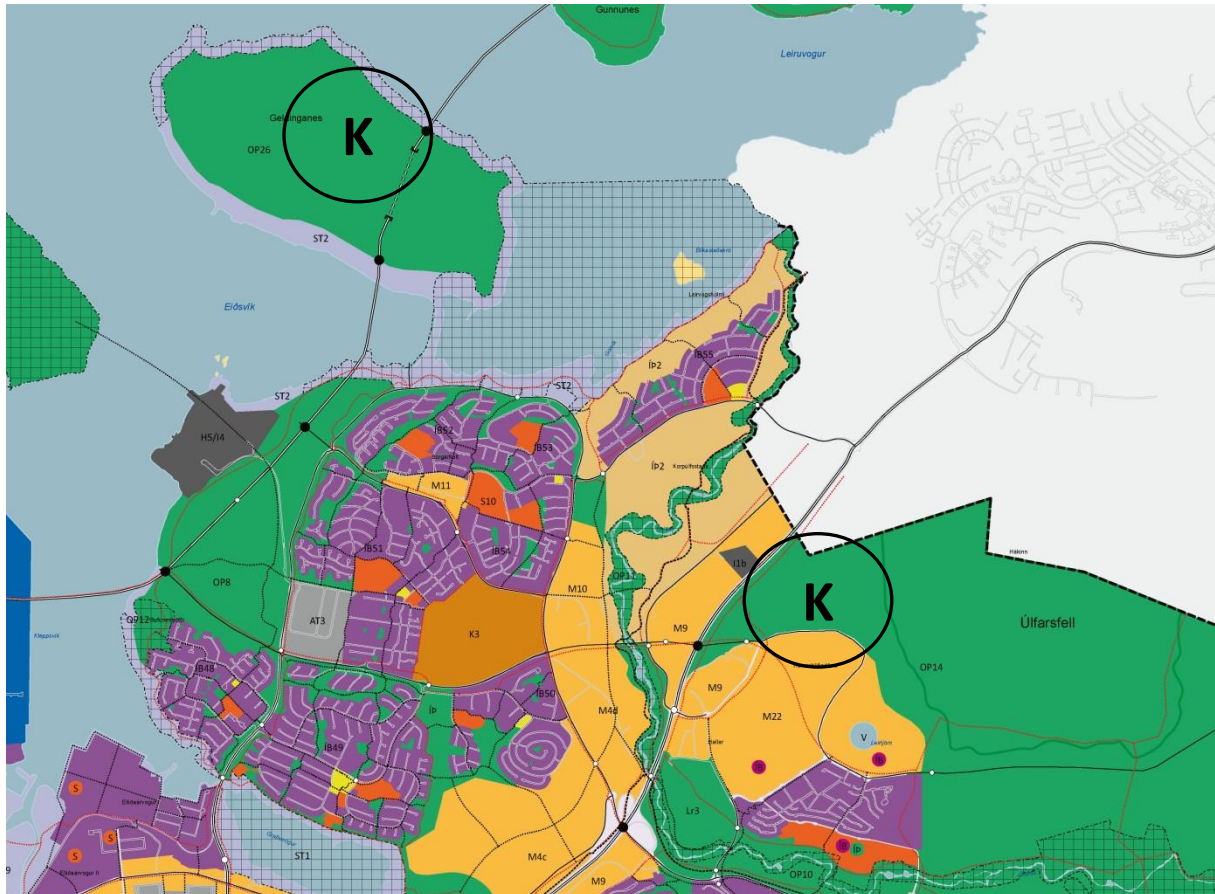
Breyting nr.5
Mars 2015

Efnisyfirlit

1	Inngangur. Forsaga og núverandi staða	3
2	Þörf fyrir nýjan kirkjugarð. Forsendur breytingar.....	6
3	Mótun tillögu. Samanburður valkosta.....	7
4	Aðalskipulagsbreyting – atriði sem breyting nær til.....	8
5	Umhverfismat.....	9
5.1	Matsskylda.....	9
5.2	Nálgun matsvinnu.....	9
5.3	Umhverfis- og áhrifapættir vegna breytingar á aðalskipulagi.....	10
5.4	Valkostir.....	11
5.5	Mat á vægi áhrifa.....	11
5.6	Gögn, matsspurningar og viðmið	13
5.7	Tengsl við aðrar áætlanir.....	14
6	Samræmi við svæðisskipulag höfuðborgarsvæðisins.....	14
7	Samráð og kynningar	15
8	Umsagnaraðilar	15
9	Heimildir	16

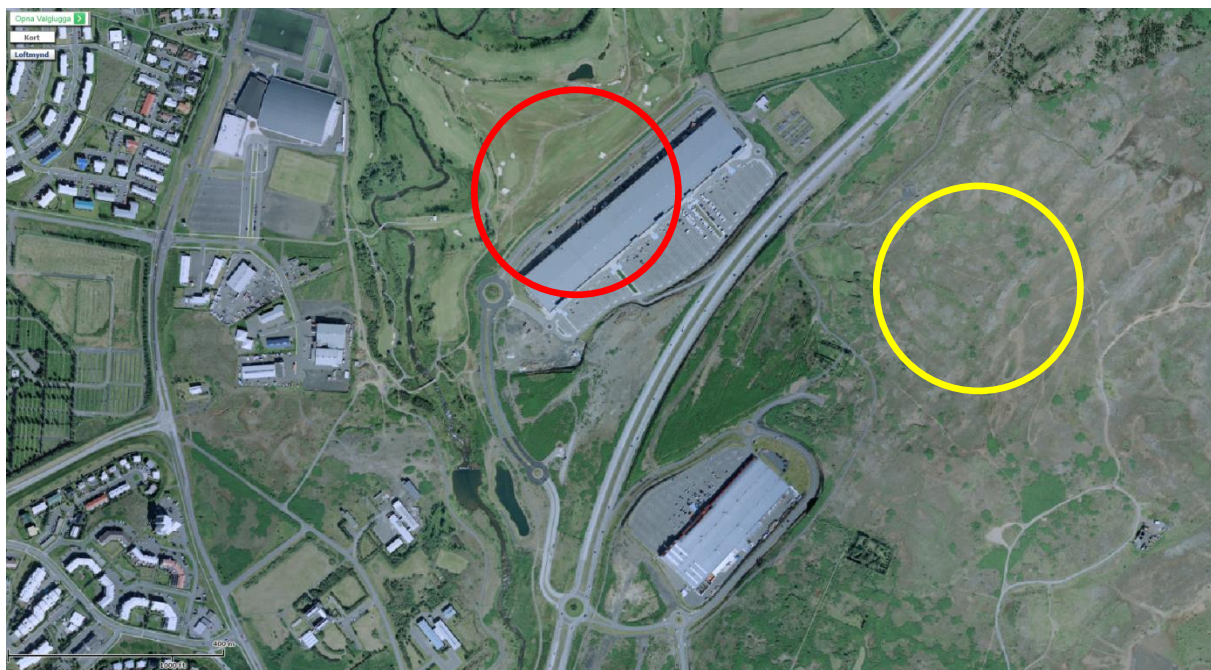
1 Inngangur. Forsaga og núverandi staða

Í Aðalskipulagi Reykjavíkur 2010-2030 (AR2010-2030) er sett fram sú stefna að kannaður verði möguleiki á framtíðar kirkjugarði í Geldinganesi. Vegna þess hversu skammt forkönnun á mögulegum kirkjugarði var komin, þegar aðalskipulagstillagan fór í auglýsingu sumarið 2013, var ákveðið að fastbinda ekki staðsetningu kirkjugarðsins í Geldinganesi á skipulagsuppdrætti, heldur einungis gera grein fyrir stefnunni í texta (sjá skilgreiningu á OP26. Geldinganes, bls. 199). Í ljósi þessarar stefnumörkunar var skilgreining kirkjugarðs undir Úlfarsfelli, í Hamrahlíðarlöndum sbr. aðalskipulagið 2001-2024 (AR2001-2024), felld út af uppdrætti (sjá staðsetningu á 1. og 2. mynd), enda ljóst að ekki væri þörf á tveimur nýjum kirkjugörðum í Reykjavík á tímabilinu til 2030.¹ Landinu var þó ekki

1. mynd. Möguleg staðsetning kirkjugarðs í Geldinganesi samkvæmt AR2010-2030 og áður ráðgerð staðsetning kirkjugarðs í Hamrahlíðarlöndum undir Úlfarsfelli (K). Staðsetningar sem eru til skoðunar eru á svæðum sem skilgreind eru sem opin græn svæði. Kirkjugarðar, sem nú er sérstakur landnotkunarflokkur samkvæmt skipulagsreglugerð, falla vel að þeirri landnotkun sem almennt er á opnum grænum svæðum, enda þjóna kirkjugarðar í og með sem almenningsgarðar.

¹ Áformað var að kirkjugarður í Hamrahlíðarlöndum yrði mótaður með uppfyllingarefni frá uppbyggingarsvæðunum, sem þá voru ráðgerð í Úlfarsárdal. Eftir efnahagshrun haustið 2008 breyttust byggingaáform við Úlfarsfellið og ekki var gert ráð fyrir sama byggingarmagni og áður, auk þess sem hægagangur var í uppbyggingu á svæðinu. Þótti því ljóst á þeim tíma að næsti kistukirkjugarður yrði ekki á uppfyllingu við Úlfarsfell heldur þar sem hentugur jarðvegur væri til staðar. Var í því sambandi bent á Geldinganesið og því beint til stýrihóps sem fór með endurskoðun aðalskipulagsins. Vegna þess að 6-8 ár tekur að útbúa kirkjugarð sóttu KGRP um land undir kirkjugarð þar í þeirri von að þar yrði unnt að hefjast handa fyrr og hafa kirkjugarð tilbúinn, þegar Gufuneskirkjugarður yrði fullsettur.

2. mynd. Staðsetning á áður fyrirhuguðum kirkjugarði við Stekkjarbrekkur samkvæmt AR 1996-2016 og AR2001-2024 við staðfestingu þess (rauður hringur). Staðsetning á kirkjugarði undir Úlfarsfelli í Hamrahlíðarlöndum (gulur hringur), samkvæmt breytingu á AR2001-2024, frá 2004, þegar ákveðið var að ráðast í uppbyggingu verslunarkjarna við Vesturlandsveg.

ráðstafað til annarra nota, en sýnt sem opið grænt svæði, sem mögulegur hluti útivistarsvæðis í Úlfarsfelli (OP14, sjá bls. 106 og 199). Í ljósi þessa lá fyrir að gera þyrfti breytingu á AR2010-2030 þegar niðurstaða lægi fyrir um nánara fyrirkomulag og afmörkun kirkjugarðs í Geldinganesi, enda kveður skipulagsreglugerð á um að merkja kirkjugarða í sérstökum lit, til aðgreiningar t.a.m. frá almennum opnum svæðum til útivistar.

Síðastliðið haust, 11. september 2014, barst erindi frá Kirkjugörðum Reykjavíkurprófastsdæmi (KGRP) þar sem óskað er eftir því að tekið verði til skoðunar að nýr kirkjugarður verði í Úlfarsfelli í stað Geldinganes, sbr. fyrri staðsaðsetning í AR2001-2024. Í erindinu er nefnt að forsendur þess að byggja upp kirkjugarð á svæðinu hafi breyst á ný, vegna möguleika þess að nýta þann jarðveg sem til fellur á byggingarsvæði við Hlíðarenda. Talið er að þar fáiist um 500.000 m³ af góðum jarðvegi og lætur nærri að það dygði til uppfyllingar fyrir kirkjugarð á svæðinu, eins og hann var áformaður á sínum tíma. KGRP leggur áherslu á að undirbúningi og skipulagsvinnu verði hraðað en ætla má að Gufuneskirkjugarður verður fullsettur fyrir kistugrafir fljótlega eftir 2020 (sjá 2. kafla). Bent er á að undirbúningur var hafin að gerð kirkjugarðs í Úlfarsfelli árið 2007, þegar haldin var samkeppni um skipulags svæðisins (sjá 3. mynd).

Vegna þessarar óskar KGRP og breyttra forsenda er ákveðið að ráðast í breytingu á aðalskipulaginu og fá ákveðna niðurstöðu um staðsetningu næsta kirkjugarðs í Reykjavík. Við mótun tillögunnar og í umhverfismati, verður lögð áhersla á að bera saman kosti þessa að byggja upp kirkjugarð í Úlfarsfelli við mögulegan kirkjugarð í Geldinganesi.

Vegna áforma um uppfyllingu og losun jarðvegs í tilviki kirkjugarðsstæðis í Hamrahlíðarlöndum við Úlfarsfelli, er breyting á aðalskipulaginu háð lögum nr. 105/2006 um umhverfismat áætlaða og því inniheldur þessi verkefnislýsing einnig matslýsingu (sjá 5. kafla)

2 Þörf fyrir nýjan kirkjugarð. Forsendur breytingar

Tilfni aðalskipulagsbreytingar er ósk KGRP að hefja undirbúning og skipulagningu næsta kirkjugarðs Reykvíkinga. Að mati KGRP er tímabært að hefja undirbúning nú, þar sem sýnt er að Gufuneskirkjugarður verður fullnýttur innan fárra ára og ljóst að nokkur ár þarf til undirbúnings og framkvæmda.

Samkvæmt KGRP verður Gufuneskirkjugarður fullsettur um 2022 og er þá miðað við að áfram verði aukning á líkbrennslu. Gert er ráð fyrir að líkbrennsla verði um 45% af heildarfjölda greftrana árið 2025 sem er þó mun lægra en tíðkast í nágrennalöndunum. Miðað við þessar forsendur verður líklega búið að úthluta öllum nýgröfum í Gufunesi árið 2022 og aðeins eigi þá eftir að grafa í frátekin legstæði. Annar garður á höfuðborgarsvæðinu, Kópavogskirkjugarður mun endast mun lengur, og væri hægt að bjóða upp á greftranir þar. Áður en Gufuneskirkjugarður verður fullsettur þarf nýr garður í Reykjavík að vera tilbúinn nokkru áður, að öðum kosti mundi Kópavogsgarður fyllast á um 10 árum.

Gert er ráð fyrir að gera þrjú síðustu svæðin innan Gufuneskirkjugarðs grafartæk á næstu þremur árum, þ.e. 2015 til 2017. Gera má ráð fyrir að þau svæði endist í 6 ár, þ.e. til 2023. Ekki er talið æskilegt að grafa einhliða í Gufuneskirkjugarð þar til hann er fullsettur, heldur verði lögð áhersla á að taka nýjan garð í notkun a.m.k. 2 árum áður eða 2020 til 2021. Til að það sé hægt þarf að hefja undirbúningi við nýjan kirkjugarð á næstu misserum. Að mati KGRP þarf um 22 ha svæði fyrir nýjan kistukirkjugarð og er það ósk KGRP að áður ráðgert svæði við Úlfarsfell verði fyrsti valkostur.

3 Mótun tillögu. Samanburður valkosta

Eins og kom fram í inngangi markaði AR2010-2030 ekki ákveðna stefnu um staðsetningu nýs kirkjugarðs í Reykjavík en lagt var til skoða Geldinganes sem mögulegan valkost fyrir kirkjugarð. Við mótun tillögunnar og áður en tekin er ákvörðun um staðsetningu nýs kirkjugarðs, er mikilvægt að bera saman þá valkosti sem fyrir liggja. Það er ljóst að KGRP mælir eindregið með staðsetningu kirkjugarðs í Hamrahlíðarlöndum við Úlfarsfellið. Megin valkostir til skoðunar eru Geldinganes og Hamrahlíðarlönd við Úlfarsfell, en einnig verði horft á möguleika á öðrum opnum svæðum á Úlfarsfellssvæðinu.

Við almennan samanburð valkosta verði m.a. horft til eftirtalinna atriða:

1. Almennir staðhættir til mótunar kirkjugarðs.
2. Tengsl við þéttbýl hverfi, útivistarsvæði og möguleikar kirkjugarðs að verða almenningsgarður í borginni til framtíðar.
3. Náttúrulegar aðstæður til greftrunar.
4. Áhrif framkvæmda á umhverfi (sjá kafla 5)
5. Kostnaður við uppbyggingu kirkjugarðs og annarra innviða – og hvernig sá kostnaður skiptist á Reykjavíkurborg og aðra aðila sem koma að framkvæmdinni.

Við mótun tillögunnar og mat á landþörf kirkjugarðs er enn fremur mikilvægt að hafa til hliðsjónar markmið um aukningu í líkbrennslu og almennt þróun greftrunarsíða í borgarsamfélögum á Vesturlöndum.

Aðalskipulagsbreytingin er háð lögum nr. 105/2006 um umhverfismat áætlaða og verður fjallað sérstaklega um mat á umhverfisáhrifum valkosta í sérkafla (umhverfisskýrslu), sjá kafla 5.

4 Aðalskipulagsbreyting – atriði sem breyting nær til

Eftirfarandi atriði verða tekin til skoðunar í væntanlegri breytingartillögu:

1. Breytt landnotkun á þéttbýlisuppdrætti. Opnu svæði (OP) breytt í kirkjugarð (K).
2. Breyttar skilgreiningar landnotkunar í greinargerð, varðandi viðkomandi opið svæði. Sett verður sérstakt ákvæði um uppfyllingu og efnislosun (E) í tilviki breytingar í Hamrahlíðarlöndum í Úlfarsfelli, sem kveður á um tímabundna losun og þar gerð grein fyrir umfangi losunar og skilyrði um frágang í samræmi við deiliskipulag. Tákn um efnislosun (E) verður sett á skipulagsuppdrátt og/eða þemakort.
3. Aðra mögulegar breytingar gætu varðað tilfærslu stíga.

5 Umhverfismat

5.1 Matsskylda

Fyrirhuguð breyting á aðalskipulagi er háð lögum nr. 105/2006 um umhverfismat áætlana. Samkvæmt lögunum skal vinna umhverfismat fyrir áætlun ef hún markar stefnu er varðar leyfisveitingar til framkvæmda sem tilgreindar eru í lögum um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000 m.s.br.

Í 1. viðauka laga nr. 106/2000 m.s.br., lið 2.01 kemur fram að efnistaka og/eða haugsetning á landi þar sem áætlað er að raska 50.000 m² svæði eða stærra eða efnismagn sé meira en 150.000 m³ sé ávallt háð mati á umhverfisáhrifum.

5.2 Nálgun matsvinnu

Matsvinnan fer fram samhliða vinnu við breytingu á aðalskipulagi Reykjavíkur 2010-2030. Með því móti er stuðlað að horft verði til umhverfissjónarmiða við mótun tillögu að breytingunni. Í matsvinnunni mun koma fram hvort tiltekin umhverfisáhrif breytingarinnar geti talist vera verulega neikvæð og ef svo reynist verður brugðist við með breytingu á stefnu eða mótvægisáðgerðum.

Borin verða saman umhverfisáhrif tveggja megin staðarvalskosta sem eru til umfjöllunar. Einnig mun matsvinnan nýtast til þess að skilgreina vöktunaraðgerðir ef óvissa ríkir um möguleg umhverfisáhrif.

Í upphafi skipulagsvinnunnar hefur verið litið til allra umhverfisþátta sem komu fram í umhverfismati aðalskipulags Reykjavíkur 2010-2030. Vinsaðir hafa verið út þeir þættir sem líklegir eru til að valda áhrifum á umhverfið og umhverfisþættir sem mikilvægt er að fjalla um, sjá töflu 5.1.

Niðurstaða umhverfismatsins verður sett fram í umhverfisskýrslu, sem verður hluti af greinargerð aðalskipulagsbreytingar.

5.3 Umhverfis- og áhrifabættir vegna breytingar á aðalskipulagi

Tafla 5.1 Samantekt á umhverfis og áhrifabáttum valkosta

Umhverfisþáttur	Áhrifabáttur	Geldinganes	Úlfarsfell
1. Náttúrufar			
1.1 Jarðfræði og jarðmyndanir	Kirkjugarður kann að hafa bein áhrif á jarðfræði og jarðmyndanir. Fyrst og fremst vegna þess að nýtt land er tekið undir garðinn og innviði hans.	X	X
1.2 Vatnafar	Bygging kirkjugarðs kann að hafa bein áhrif á vatnafar og vötn sem njóta sérstakrar verndar. Taka verður tillit til mögulegra áhrifa afvötnunar á nágrenni.	X	X
1.3 Sjór og strandlengja	Kirkjugarður kann að hafa áhrif á strandlengju og sjó en það er þó háð staðsetningu. Bein áhrif á strandlengju verða vegna mannvirkjagerðar. Óbein áhrif afrennslis kirkjugarðs kunna að verða á strandsjó.	X	Á ekki við
2. Samfélag			
2.1 Lýðheilsa	Kirkjugarður kann að hafa staðbundin áhrif á hljóðvist og loftgæði. Fyrst og fremst vegna aukinnar umferðar til og frá kirkjugarði.	Á ekki við	X
2.2 Menningarminjar	Kirkjugarður kann að hafa áhrif á menningarminjar.	X	X
3. Auðlindir			
3.1 Landrými	Kirkjugarður hefur bein áhrif á landrými sem fer undir garðinn og innviði honum tengdum.	X	X
3.2 Verndarsvæði	Kirkjugarður kann að hafa áhrif á verndarsvæði.	X	Á ekki við
3.3 Útivistarsvæði	Kirkjugarður kann að hafa áhrif á útivistarsvæði og aðgengi að útivistarsvæðum.	X	X

Í jarðtæknirannsóknnum vegna gatnahönnunar Hlíðarfóts (Nauthólsvegur) kom í ljós að rusl hefur verið urðað við gamla aflagða flugbraut í Vatnsmýrinni sem tilheyrir Hlíðarendasvæðinu. Þar er um að ræða m.a. gler, járn og plast og er líklegt að urðunin sé mjög staðbundin, þ.e. ná ekki yfir stórt svæði (Guðjón Örn Björnsson, Gísli Karel Halldórsson, 2008). Sé jarðvegur mengaður af úrgangi eða spilliefnum verður hann fluttur á stað sem hefur til þess starfsleyfi frá heilbrigðisnefnd en ekki í Úlfarsfell. Um það verða sett skýr skilyrði.

5.4 Valkostir

Aðal valkostirnir tveir sem eru til skoðunar vegna staðsetningar nýs kirkjugarðs eru annars vegar í hlíðum Úlfarsfells og hins vegar í Geldinganesi (**Error! Reference source not found.**). Bæði svæðin eru kilgreind sem opin græn svæði í AR2010-2030.

Svæðið í hlíðum Úlfarsfells er austan Vesturlandsvegur, norðan verslunarhúsnæðis Bauhaus. Landið einkennist af mólendi, lúpínu og ummerkjum um skógrækt en er annars lítt gróið. Byggð í Úlfarsárdal er sunnan fyrirhugaðs kirkjugarðs. Í tillögu að skipulagi kirkjugarðsins (Landmótun 2007) var gert ráð fyrir að hann væri norðan Úlfarsfellsvegur (Hallsvegur) en sá vegur er ekki lengur á skipulagi og þyrfti því að gera ráð fyrir annarri aðkomu að garðinum. Efni frá byggingarframkvæmdum í Hlíðarenda yrði flutt í Úlfarsfell til uppbyggingar kirkjugarðs þar sem núverandi jarðvegsaðstæður henta ekki.

Í AR2010-2030 segir um svæðið í Geldinganesi, OP26 „almennt útivistarsvæði með takmarkaðri mannvirkjagerð sem þjónar útivist á svæðinu. Kannaður verði möguleiki á gerð kirkjugarðs á svæðinu og ráðist í skógrækt til að auka skjól á svæðinu“ (bls. 213). Nákvæm staðsetning kirkjugarðs á Geldinganesi hefur ekki verið ákveðin. Í aðalskipulaginu er gert ráð fyrir legu Sundabrautar/Sundaganga um eystri hluta nesses (mynd 1).

Geldinganesið er láglent nes sem tengist landi með eiði og minnir því frekar á eyju en nes. Engin afgerandi landslagseinkenni eru á neginu sem lýsa má sem ávölu graslendi, á stöku stað grýttu með melum og mýrarflákum inn á milli (Línuhönnun verkfræðistofa, 2007). Uppbygging kirkjugarðs í Geldinganesi þarfnast ekki aðflutts efnis.

5.5 Mat á vægi áhrifa

Í umhverfismatinu verður stuðst við vægiseinkunnir við mat á umhverfisáhrifum skipulagstillögunnar, valkosta og einstökum þáttum hennar. Vægiseinkunnirnar byggja á leiðbeiningum Skipulagsstofnunar (Skipulagsstofnun, 2005).

Tafla 5.2 Skýringar á hugtökum sem notuð eru til að meta áhrif á hvern umhverfispátt

Einkunn	Skýring
Mjög Jákvæð	Veruleg jákvæð breyting á einkennum umhverfispáttar. Áhrifin eru marktæk á svæðis-, lands- eða heimsvísu og/eða ná til mikils fjölda fólks. Áhrif framkvæmda ganga lengra en viðmið í lögum, reglugerðum, stefnumörkun stjórnvalda og alþjóðasamningum (s.s. um hljóðvist, 37. gr. náttúruverndarlaga nr. 44/1999 o.s.frv.). Áhrifin auka verndargildi umhverfispáttar verulega. Áhrifin eru til langs tíma og óafturkræf.
Jákvæð	Jákvæð breyting á einkennum umhverfispáttar. Áhrifin eru svæðisbundin og/eða ná til nokkurs fjölda fólks. Áhrifin auka verndargildi umhverfispáttar. Áhrif framkvæmda samræmast eða ganga lengra en viðmið í lögum, reglugerðum, stefnumörkun stjórnvalda og alþjóðasamningum (s.s. um hljóðvist, 37. gr. náttúruverndarlaga nr. 44/1999 o.s.frv.). Áhrifin geta verið til langs tíma og að nokkru óafturkræf.
Óveruleg neikvæð	Áhrif breyta ekki eða lítið einkennum umhverfispáttar. Áhrifin eru staðbundin og/eða ná til lítils fjölda fólks. Áhrifin rýra ekki verndargildi umhverfispáttar. Áhrif framkvæmda eru í samræmi við viðmið í lögum, reglugerðum, stefnumörkun stjórnvalda og alþjóðasamningum (s.s. um hljóðvist, 37. gr. náttúruverndarlaga nr. 44/1999 o.s.frv.). Áhrifin eru tímabundin og að öllu eða nokkru leyti afturkræf.
Neikvæð	Breyting á einkennum umhverfispáttar. Áhrifin eru svæðisbundin og/eða ná til nokkurs fjölda fólks. Áhrifin rýra verndargildi umhverfispáttar. Áhrif framkvæmda kunna að vera í ósamræmi við viðmið í lögum, reglugerðum, stefnumörkun stjórnvalda og alþjóðasamningum (s.s. um hljóðvist, 37. gr. náttúruverndarlaga nr. 44/1999 o.s.frv.). Áhrifin geta verið til langs tíma og að nokkru óafturkræf.
Mjög neikvæð	Veruleg breyting á einkennum umhverfispáttar. Áhrifin eru marktæk á svæðis-, lands- eða heimsvísu og/eða ná til mikils fjölda fólks. Áhrif framkvæmda eru ekki í samræmi við viðmið í lögum, reglugerðum, stefnumörkun stjórnvalda og alþjóðasamningum (s.s. um hljóðvist, 37. gr. náttúruverndarlaga nr. 44/1999 o.s.frv.). Áhrifin rýra verndargildi umhverfispáttar verulega. Áhrifin eru til langs tíma og óafturkræf.
Óvissa	Óvissa og þ.a.l. ekki hægt að fullyrða um áhrif. Skortur á upplýsingum, óvissa ríkir um hvort/hvernig breyting muni ná fram að ganga, óvissa um hvaða aðgerðir áætlun mun hafa í för með sér.
Engin áhrif / á ekki við	Engin áhrif / á ekki við

5.6 Gögn, matsspurningar og viðmið

Tafla 5.3 Umhverfispættir, gögn, matsspurningar og viðmið

Umhverfispáttur	Upplýsingar	Matsspurningar	Viðmið
1. Náttúrufar		Hefur áætlun áhrif á:	
1.1 Jarðfræði og jarðmyndanir	Upplýsingar úr AR 2010-2030 Jarðfræðikort af Reykjavík Náttúruminjaskrá	▶ Viðkvæm svæði? ▶ Svæði eða stök með verndargildi?	Stefnumörkun um sjálfbæra þróun til 2020. Lög um náttúruvernd 44/1999 (m.a. 37. gr.) Náttúruverndaráætlun 2004-2008/2009-2013
1.2 Vatnafar	Upplýsingar úr AR 2010-2030 Vatnsverndarsvæði á höfuðborgarsvæðinu Umhverfisvísar Reykjavíkurborgar 2008	▶ Vatnsverndarsvæði (brunn-, grann-eða fjarsvæði)? ▶ Ár og læki?	Reglugerð nr. 796/1999 um varnir gegn mengun vatns Reglugerð nr. 797/1999 um varnir gegn mengun grunnvatns
1.3 Sjór og strandlengja	Upplýsingar úr AR 2010-2030 Umhverfisvísar Reykjavíkurborgar 2008	▶ Strandlengjuna?	
2. Samfélag			
2.1 Lýðheilsa	Umferðarlíkan fyrir höfuðborgarsvæðið Reglugerð nr. 1000/2005 um kortlagningu hávaða	▶ Loftgæði? ▶ Hljóðvist?	Reglugerð 933/1999 um hávaða Reglugerð nr. 787/1999 um loftgæði
2.2 Menningarminjar	Aðalskipulag Reykjavíkur 2010-2030	▶ Menningarminjar ▶ Búsetu/menningarlandslag?	Lög nr. 80/2012 um menningarminjar
3. Auðlindir			
3.1 Landrými	Aðalskipulag Reykjavíkur 2010-2030	▶ Nýtingu landrýmis?	Stefnumörkun um sjálfbæra þróun til 2020
3.2 Verndarsvæði	Aðalskipulag Reykjavíkur 2010-2030 Svæðisskipulag höfuðborgarsvæðisins (græni trefillinn, vatnsvernd o.fl.) Umhverfisvísar Reykjavíkurborgar 2008 Náttúruminjaskrá Náttúruverndaráætlun 2004-2008	▶ Stærð verndarsvæða? ▶ Gæði/eðli verndarsvæða?	Stefnumið ASKR Stefnumörkun um sjálfbæra þróun til 2020
3.3 Útivistarsvæði	Aðalskipulag Reykjavíkur 2010-2030 Umhverfisvísar Reykjavíkurborgar 2008	▶ Aðgengi að útivistarsvæðum? ▶ Stærð og fjöldi útivistarsvæða? ▶ Stærð og fjöldi opinna svæða?	Stefnumið ASKR

5.7 Tengsl við aðrar áætlanir

Hluti af matsvinnu er að skýra frá tengslum skipulagsbreytingarinnar við aðrar áætlanir. Tafla 5.4 greinir frá þeim áætlunum sem verður litið til og þeim atriðum sem kunna að snerta skipulagsbreytingarnar.

Tafla 5.4 Tengsl skipulagsbreytinganna við aðrar áætlanir

Áætlanir	Atriði sem kunna að snerta skipulagsbreytingarnar
Náttúruminjaskrá	Úlfarsá og Blikastaðakró eru nr. 130 á Náttúruminjaskrá. Kirkjugarðurinn í Úlfarsfelli er fjarri verndarsvæðinu.
Hverfisvernd (AR2010-2030)	Hverfisvernd (h9), Norðurströndin og strönd Geldinganes.
Svæðisskipulag höfuðborgarsvæðisins 2001-2024 og Höfuðborgarsvæðið 2040	Svæðisskipulag höfuðborgarsvæðisins 2001-2024 og tillaga að nýju svæðisskipulagi, Höfuðborgarsvæðið 2040, marka ekki sérstaka stefnu um kirkjugarða á höfuðborgarsvæðinu. Í svæðisskipulaginu 2001-2024 er mörkuð staðbundin stefna um landnotkun og þar eru þáverandi kirkjugarðar almennt sýndir sem „Opin svæði til sérstakra nota“. Sjá nánar kafla 6.
Velferð til framtíðar	Við framkvæmdir sem raska eða breyta lifandi náttúru verði beitt varúðasjónarmiði og vistkerfisnálgun þannig að neikvæðum áhrifum á vistkerfi verði haldið í lágmarki. Að tryggja verndun líffræðilegrar fjölbreytni í kerfi verndarsvæða. Stefnt er að því að allir íbúar landsins eigi kost á nægu heilnæmu vatni, ómenguðu af efnum og örverum, til neyslu og annarra nytja. Mengun í ám og stöðuvötnum verði engin, eða svo lítil að hún hafi ekki áhrif á vistkerfi ferskvatns, fiskgengd eða útivistargildi og að tilvik þar sem neysluvatn mengast heyri til undantekninga. Tilvik þar sem neysluvatn mengast heyri til undantekninga. Mengun í ám og stöðuvötnum verði engin eða svo lítil að hún hafi ekki áhrif á vistkerfi ferskvatns, fiskgengd eða útivistargildi. Fjölbreytni jarðmyndana verði varðveitt með því að vernda þær sem eru sérstakar eða einstakar á svæðis, lands eða heimsvisu. Öll nýting hinnar lifandi náttúru fari fram á sjálfbæran hátt. Tekið verði tillit til útivistargildis svæða við skipulag og ákvarðanir um landnýtingu.

6 Samræmi við svæðisskipulag höfuðborgarsvæðisins

Svæðisskipulag höfuðborgarsvæðisins 2001-2024 og tillaga að nýju svæðisskipulagi, Höfuðborgarsvæðið 2040, marka ekki sérstaka stefnu um kirkjugarða á höfuðborgarsvæðinu. Í svæðisskipulaginu 2001-2024 er mörkuð staðbundin stefna um landnotkun og þar eru þáverandi kirkjugarðar almennt sýndir sem „Opin svæði til sérstakra nota“. Miðað við framsetningu svæðisskipulagsins og að ekki eru sett sérstök ákvæði um kirkjugarða má ætla að mögulegt sé að staðsetja kirkjugarða einnig innan reita fyrir blandaða byggð samkvæmt nánari útfærslu í aðalskipulagi (sbr. staðsetning kirkjugarðs í Hamrahlíðarlöndum í AR2001-2024) og einnig innan framtíðar byggðareita, sem annars eru merktir sem opin óbyggð svæði (sbr. staðsetning kirkjugarða austan Esjumela í AR2001-2024). Í tillögu að nýju svæðisskipulagi er ekki mörkuð staðbundin stefna um kirkjugarða.

Samkvæmt svæðisskipulaginu 2001-2024 er kirkjugarður í Úlfarsfelli (Hamrahlíðarlöndum) á byggðareit fyrir blandaða byggð og kirkjugarður í Geldinganesi er á reit fyrir blandaða byggð til lengri framtíðar, sbr. svæðisskipulagsbreyting frá 2014.

Fyrirhuguð breytinga á Aðalskipulagi Reykjavíkur 2010-2030 vegna kirkjugarðs er því talin samræmast stefnumörkun svæðisskipulags, hvort sem litið er til gildandi svæðisskipulags eða fyrirbyggjandi tillögu.

7 Samráð og kynningar

Stefnt er að því að klára breytingu á aðalskipulaginu fyrir mitt ár 2015:

- Verkefnislýsing með matslýsingu verður kynnt og lögð fram til umsagnar í mars 2015, sbr. 1. mgr. 30. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 og lög um umhverfismat áætlana. Lýsingin verður send til umsagnaraðila og gerð aðgengileg á vefsvæðum Reykjavíkurborgar. Vakin verður athygli á henni með auglýsingu í fjölmiðli.
- Drög að tillögu að aðalskipulagsbreytingu, verður kynnt sbr. 2. mgr. 30. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 og 7. gr. laga nr. 105/2006 um umhverfismat áætlana, í apríl 2015.
- Áformað er að samþykkja aðalskipulagsbreytingu, ásamt umhverfisskýrslu í auglýsingu í maí 2015, sbr. 3. mgr. 30. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 og 9. gr. laga nr. 105/2006.
- Opinber auglýsing tillögu er áætluð í maí-júní 2015, sbr. 31 gr. skipulagslaga nr. 123/2010.

8 Umsagnaraðilar

Umsagnaraðilar eru: Skipulagsstofnun, hverfisráð Grafarholts-Úlfarsárdals, hverfisráð Grafarvogs, Kirkjugarðar Reykjavíkurprófastsdæmis, Heilbrigðiseftirlit Reykjavíkur og Umhverfisstofnun.

9 Heimildir

Guðjón Örn Björnsson og Gísli Karel Halldórsson. 2008. *Rannsóknir vegna gatnahönnunar Hlíðarfóts*. Unnið fyrir Orkuveitu Reykjavíkur og Framkvæmdasvið Reykjavíkur. Almenna verkfræðistofan, Reykjavík.

Landmótun. 2007. *Kirkjugarður við Úlfarsfell – Tillaga 5310*.

Línuhönnun verkfræðistofa. 2007. *Sundabraut 2. áfangi. Frá Gufunesi að tengingu við Vesturlandsveg, Reykjavík*. Unnið fyrir Vegagerðina og Reykjavíkurborg.

Reykjavíkurborg. 2013. *Aðalskipulag Reykjavíkur 2010-2030*.

Samtök sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu, SSH. 2014. *Höfuðborgarsvæðið. 2040. Svæðisskipulag höfuðborgarsvæðisins 2015-2040. Tillaga til auglýsingar*.

Umhverfissráðuneytið. (2002). *Velferð til framtíðar. Sjálfbær þróun í íslensku samfélagi, stefnumörkun til 2020*. Reykjavík: Umhverfissráðuneytið.

Umhverfisstofnun. e.d. *Náttúruuminjaskrá Suðvesturlands*. Fengið af vef <http://ust.is/einstaklingar/nattura/natturuminjaskra/sudvesturland/> þann 12.03.2015